

Γράφει ο Παναγιώτης Γεωργ. Δημάκης
Υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου Δήμου Αμφικλείας Ελατείας

ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΈΝΑ ΜΕΔΟΥΛΑΡΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΑΧΜΑΝΙ (σημερινή Ελάτεια)

Η αρματωσιά των κλεφτών και αρματολών, τού μεγάλου απελευθερωτικού αγώνα, τού 1821, δεν περιελάμβανε μόνο τα κλασσικά επιθετικά και αγχέμαχα όπλα, σπαθιά, τουφέκια κλπ, αλλά και αυτά τα μικρά και χρήσιμα, παρελκόμενα, που τα υπηρετούσαν, όπως εδώ τα μεδουλάρια. Τα μεδουλάρια, ήσαν μικρά μεταλλικά κυτία με λιπαρή ουσία, για την λίπανση των μεταλλικών τμημάτων του οπλισμού, συνήθως και κατά την ονομασία, με το μεδούλι** των οστών, των ζώων, προσιτό στους πολεμιστές, που είχαν πρόσβαση σ αυτά καθημερινά. Τα μεδουλάρια απολάμβαναν και αυτά την φροντίδα και το μεράκι, των κατόχων τους, ανάλογα με την θέση και την ισχύ του πολεμιστή, έτσι έχουμε ασημένια, αλλά συνηθέστερα ορειχάλκινα, χωρίς να λείπει, απ' αυτά, προσωπική επιλογή, στο σχέδιο, όπως στο συγκεκριμένο μεδουλάρι, όπου ο ιδιοκτήτης του επέλεξε, το Δένδρο της Ζωής, ένα αποτροπαϊκό, μυστηριακό, διαχρονικό σύμβολο, που ο λαϊκός

Μεδουλάρι, διακρίνεται εξαρτημένο, από το σελάχι, του νεώτερου αγωνιστή, στον πίνακα ΤΟ ΚΑΡΑΟΥΛΙ του ζωγράφου, Θ. Βρυζάκη, λάδι σε καμβά 57X67 χρονολογημένο το 1850. Μουσείο Μπενάκη Αθήνα (8968)

Το απιοσχημο μεδουλαρι από το Δραχμανι, μας θυμίζει, ότι υπάρχουν ακόμη και τώρα κατάλοιπα, του Μεγάλου Αγώνα του 1821, που πρέπει να διασωθούν.

τεχνίτης σκάλισε, με το καλέμι, με καθαρή αφαιρετική έμπνευση. Στο πλάι ταινία με γραμμώσεις, άνω διπλή οδόντωση και στο πλάι, δύο κρίκοι ανάρτησης, στο σελάχι μαζί με τον πυριοβολο, την ίσκα, την ζυμώστρα και τα άλλα παραφερνάλια, των πολεμιστών τότε.

Ευτυχής σύμπτωση, η έρευνα στην Ελάτεια του μικρού αυτού αντικειμένου που έρχεται από το παρελθόν, να μας θυμίσει, τους ντόπιους αγωνιστές του 21, αλλά και όσους παλαίμαχους, φέροντες την δόξα και τα όπλα του Αγώνα, συνοίκησαν τότε το Δραχμάνι, που ορίστηκε έδρα του μεγαλύτερου Δήμου της Λοκρίδος, της Ελάτειας, κατά κύματα κινούμενοι, από την παραχώρηση εθνικών γαιών και οι επιφανέστεροι, από την παραχώρηση και δημοσίων αξιωματών, αφού ήταν αναγκαία η υποτοπιώδης στελέχωση του κρατικού μηχανισμού, αλλά και την ολιγανθρωπία, του τόπου, λόγω των πολεμικών γεγονότων. Το Δραχμάνι όφειλε την θέση του τότε, την ανάπτυξη του, ως κόμβος, Αταλάντης-Γραβιάς-Σαλυνών, Αταλάντης- Λεβαδείας, Λεβαδείας-Ζητουιού που ήσαν οι κύριοι οδικοί άξονες της εποχής.

* Μεδούλι, ο μυελός των σκληρών οστών, μεγάλων ζώων.